Anul X
Anul II

PAGINI 2 LEI

Marţi 8 Ianuarie 1935

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bdl Regele Ferdinand No. 5.
ARAD.

Redacţia pentru Banat: TIMIŞOARA,
Hotel „Ferdinand" camerele Nr. 21 şi 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ŞTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiazi

Note zilnice

Dupăcum am scris şi dupăcum toată lumea ştie deja, la Roma, în vederea consolidării păcii prin garantarea statu quo-ului din Europa Centrală se dă lovitura de graţie revizionismului ungurescc.

Cum Ungaria se vede izolată şi cum la revizionism îi vine greu să renunţe şi nu poate renunţa nici de ruşine, a ameninţat că se va arunca în braţele Germaniei, singura ţară în al cărei sprijin mai nădăjdueşte.

Se pune însă întrebarea dacă Germania o va primi cu braţele deschise şi chiar dacă o va primi, va avea Ungaria vre-un folos din aceasta?

Se ştie că Germania are un interes care ar împinge-o să dea mâna cu Budapesta. Având coridorul Danzigului deschis, pentru a putea realiza acel Drang nach Osten, Germaniei îi mai trebue un drum pe sub Austria. Şi o strânsă legătură cu Ungaria i-ar legitima paşii în această direcţie.

Dar pentru Ungaria aceasta n'ar aduce nimic bun. Panonia este germanizată. Aproape întreagă Ungaria, la fel. Chiar în cabinetul Gömbös sunt miniştri nemţi ca Eckhardt, Homann, etc.

Nici Gömbös nu e decât un fel de ghiveci evreo-german.

Or, nu mai demult decât de un an, doi, Illyes a arătat pe bază de statistici. pericolul germanizării întregii Ungarii, iar baronul Zsilinsky a criticat politica germanofilă a lui Bethlen arătând că salvarea ar fi o apropiere de Paris prin Varşovia. Aprobând acest adevăr Gömbös a provocat acel schimb de vizite între Ungaria şi Polonia. Şi nu uitaţi că tocmai pe atunci s'a produs ieşirea insolită a lui Arczisewsky ministrul Poloniei la Bucureşti.

Prin urmare, pe lângă că Ungaria vede că ar fi numai o unealtă în mâna Germaniei, o politică germanofilă ar aduce cu sine germanizarea complectă şi deci, desfiinţarea personalităţii ei, ceeace nu credem că i-ar conveni, dupăcum arată teama oamenilor ei şi dibuirile pela Varşovia.

Ce i rămâne de făcut?

Trebue — cât i-o fi de greu şi de ruşine — să renunţe la atât de dăunătoarea ei idee fixă şi să se apropie de cei a căror protecţie şi prietenie ar îmboldi-o numai spre bine.

Grofii Ungariei trebue să înţeleagă odată că împingând până la absurditate politica lor de după răsboiu vor pierde şi ei şi va pierde ţara, acei cari fac ţara şi cari au îndurat tocmai destul de pe urma acesfei bolnave politici.

Acesta este imperetivul categoric al Ungariei faţă de evenimentele atât de însemnate cari se petrec acum. Nu spunem acestea din nici un calcul, din nici un interes, ci pentrucă aşa vedem noi lucrurile. Cine le vede altfel, altfel să facă, dar noi ne ştim mâinile curate cu toate că n'am avea nici un motiv să împărţim ungurilor sfaturi binevoitoare dupăce ştim ce ne clocesc ei nouă şi cât de bine le-ar părea lor dacă noi am fi în asemenea situaţie dificilă.

La ananghie se cunosc oamenii.

Aşteptăm să vedem dacă tradiţionala ncăpăţinare ungurească a putut fi învinsă de realitatea rece şi insurmontabilă.

Germania se spune că va intra din nou în Liga Naţiunilor. E o farsă. o politică după care îşi ascunde intenţiile ce le are pentru 1937.

Dar Ungaria nu-i Germania. Nu poate jongla cu viaţa, cu existenţa ei. Să judece înţelept, cu mintea limpezită!

Dixi...

P. Sel.

Inţelegerea dela Roma a fost semnată Luni, în 7 Ianuarie

Ziua de şapte Ianuarie va fi desigur trecută în istorie cu litere de aur. Nu e lucru neînsemnat ca, în aceste vremuri tulburi când interesele materiale personale nu cunosc nici o cruţare, să rămâi calm, să priveşti lucrurile drept în faţă şi să dai, neînfluenţat de nimeni şi nimic, cea mai înţeleaptă soluţie pentru a face inofensivă o bombă gata de explozie. Şi a fost greu mai ales, să fie mulţumită toată lumea.

Închipuiţi-vă! Până şi Ungaria a semnat un pact de garantarea reciprocă a graniţelor, cu Austria, obligându-se să nu se mai amestece una în treburile interne ale celeilalte.

Şi fiindcă suntem pe panta mărturisirilor, la Roma s'a semnat un proces verbal care arată că Franţa şi Italia au un singur punct de vedere în chestiunea celei mai importante întrebări politice: Austria.

Apoi s'a mai semnat un act de înţelegere prin care se fixează că în caz de pericol Italia şi Franţa se vor consulta.

Acestea sunt chestiunile cari ne interesează din ceeace s'a petrecut la Roma.

Acest happy-end a fost prevăzut şi aşteptat de către toată lumea paşnică, de toţi oamenii de bine şi nu ne pasă ce spun ceilalţi. Deocamdată ei trebue să se plece, să tacă, să rabde. Germania poate că va continua să fabrice tunuri şi avioane. Ungaria poate că-şi va continua cu noui mijloace, propaganda care se vede că nu i-a înghiţit destui bani pe degeaba. Nădăjdueşte că ea singură va putea lua, ca Atlas pământul pe umeri ca să-l arunce 'n vid. Nu ne putem amesteca în gândurile ei. Şi nici n'avem nevoe. Deocamdată, noi sărbătorim în suflete triumful păcii şi vrem să uităm, pentru cât timp se poate, tot ce ar fi contra ei.

Cozile de topor

Despre desele, chiar prea desele abdicări dela demnitatea naţională, a noastră, nu odată ne-a fost dat, cu foarte mult regret să scriem. Ne-a plâns inima de durere, când a trebuit, când trebuie şi — nu dea Domnul să fie aşa — când va trebui şi de aci înainte să încrustăm în paginile acestei vajnice tribune a românismului, becisnica atitudine, a multor chemaţi să ne ridice prestigiul naţional. Căci tocmai cei chemaţi a lupta cu nesăbuită disperare pentru românism, sunt cei cari în împrejurări mai fac paradă de românism, iar când sunt numai ei de ei, le e ruşine să vorbească româneşte. In lupta pe care o ducem şi pentru care ne irosim vlaga, n'avem nevoe de farizei. Ne trebue oameni, ne trebue români, cari să urască tot ce e strein de neamul lor. N'avem nevoe de oameni cari în cercuri restrânse crează adevărate filipice antiminoritare, iar în sânul familiei sau au căsătorii mixte, sau au pretenii scumpe între minoritari.

N'avem nevoe de steiari cariaţi şi de cutre. Ne trebuiesc oameni, dintr'o bucată oameni fără şovăire.

Ori dintre aceştia, puţini ne e dat să găsim. Şi acei cari — prin cine ştie ce miracol — ar fi, sunt determinati, în acţiunea lor de meschine interese, s'au de cretină ambiţie. In lupta noastră pentru curăţirea graniţelor de toate miasemele minoritare, avem nevoe de oameni cari pentru neamul lor să meargă până la jertfa de sine, şi de „pater familias" cari să-şi crească odraslele în adevărată gândire românească. Insă în aşa fel să le-o sădească în suflet, încât oriece împrejurări s'ar abate asupra lor, să nu le-o poată smulge. Să le înveţe pe lângă dragostea de neam şi dragostea de tot ce aparţine neamului.

...Nu de mult, întâmplarea m'a adus, pe stradă, în urma unui distins medic român şi a unui inginer tot român, ambii din Arad. Vorbeau ungureşte, deşi era numai ei doi. Intâi, când primele sunete mi-au izbit urechea, am tresărit. Şi-apoi... am auzit mai bine. Şi mi-a fost ruşine. Şi mi-a venit să strig, să fac ştiută lumii întregi această stupidă atitudine a doi intelectuali români.

...Intr'o seară la o grădină de vară, trei avocaţi români, un inginer şi două evreice, cari cunosc limba românească (una e fata farmacistului din satul meu, aşa că...). Ei bine în trei ceasuri cât am stat lângă ei, n'am auzit o iotă românească.

...Eri — la bobotează întâmplarea — iar ea! — m'a aşezat lângă nepoata luptătorului căruia, o fruntaşe comună din judeţ i-a ridicat un bust. Era cu o prietenă, dar vorbă românească iar n'am auzit.

Mai acum o săptămână. Reveillon. Seară debordantă de veselie. Intr'o cafenea care a căzut — nu de mult — pe planul secund al vieţii de noapte, câteva familii româneşti — răzleţite în mulţimea minoritară, stingherite, aşteptau cele douăsprezece sinistre bătăi ale miezului de noapte... Şi apoi, rând pe rând au plecat. Orchestra însă, de câte ori pleca vre-o familie românească, executa marşul lui Rákotzi. N'a protestat nimeni. Şi nimeni n'a pălmuit pe obraznicul muzicant şi nici n'a cârpit proprietarului care tolerează astfel de inadvertente la adresa românilor, un picior în pagina doua. Şi nici autorităţile nu s'au sesizat.

...Aşa e greu să înscriem pe graniţă prestigiu românesc. Cu laşităţi de felul acesta, şi cu nemernici cărora le e ruşine să vorbească româneşte e greu să realizăm ceva.

...Acum vre-o trei ani. Zi călduroasă de vară. Cele peste 30 grade Celsius, te împingeau la un pahar de bere. La o masă am văzut două profesoare din Arad cu un ţăran. Era tatăl lor. La alte mese, câţiva români cari se uitau dispreţuitor la cele două românce, cari n'au înţeles că trebuie, că societatea românească de după război îţi cere, să renegi brazda, şi opinca.

Scuipaţi-i!

Vladimir Barbu

Ce se petrece la vecinii unguri?

Guvernul d-lui Gömbös şi întreaga clasă conducătoare la o mare răspântie

Nu se mai poate rezista presiunii populare, care cere reforme sociale şi cu caracter economic, — depe urma cărora să se asigure şi populaţiei o viaţă mai omenească. — Studenţimea ungară, care se luptă cu toate mizeriile, — şi până şi cu foamea, — animă curentul reformist ce ia proporţii din zi în zi

Acţiunea revizionistă ungară nu este o mişcare populară, isvorîtă spontan din conştiinţa mulţimei, ci o manevră a clasei conducătoare, alimentată în mod artificial spre a prezenta Tratatul dela Trianon ca sursă a tuturor neajunsurilor sociale şi politice.

Felul cum opoziţia parlamentară şi opinia publică din Ungaria au primit hotărârea Societăţii Naţiunilor adusă în chestiunea asasinatului dela Marsilia şi evenimentele ce i-au urmat, ne-au dovedit cu prisosinţă, că poporul ungar nu aprobă politica de provocare la adresa statelor succesorale şi doreşte o apropiere sinceră cu vecinii săi.

Lupta generaţiilor

Generaţia dualistă depune mari sforţări spre a face poporul să uite greşelile fatale săvârşite înaintea şi în timpul războiului şi caută ca ostilitatea mulţimei faţă de regimul actual s'o canalizeze printr'o ură împotriva popoarelor vecine. Manevra magnaţilor însă, a dat greş.

Cercurile guvernamentale din Budapesta sunt alarmate în prezent de un curent puternic, hotărît ostil regimului, care pretinde refacerea relaţiunilor paşnice şi o colaborare economică sinceră şi productivă cu popoarele vecine.

Curentul este animat de câţiva ani de tineretul universitar, care l-a răspândit la sate şi astăzi nu mai cere nici mai mult nici mai puţin decât: **sufragiul universal şi secret, reforma agrară şi colonizarea populaţiei rurale, — lipsită de strictul necesar, — în regiuni mai fertile.**

Această mişcare a părăsit platforma teoriei şi a devenit unica speranţă a tineretului şi a mulţimei exploatate de magnaţi. Dacă poporul se va înşela în această speranţă atunci nici chiar „Dumnezeul naţional al ungurilor" nu va salva Ungaria de o revoluţie sângeroasă.

Clasele s'au trezit la realitate. S'au convins că mizeria în care se sbat nu se datoreşte tratatelor de pace, ci nedreptului sistem de repartizare a bunurilor agricole, — pe care magnaţii se străduesc a le mai menţine cu orice preţ.

(Continuarea în pag. IV).

Alexandru Olteanu

Cum se vor elibera certificatele de import

Birouri de reclamaţii, informaţii şi presă pe lângă serviciul contingentării

Ministerul industriei şi comerţului a dat deciziile de mai jos prin care se stabilesc noui condiţiuni de eliberare a certificatelor de import şi de plăţi externe şi se înfiinţează diferite servicii pe lângă Direcţia reglementării comerţului extern, servicii menite a veni în ajutorul publicului dându-i îndrumările de care are nevoe şi în acelaşi timp a veghea la aplicarea corectă a dispoziţiunilor regimului de import şi export în vigoare.

Iată textul acestor decizii:

Eliberarea certificatelor de import

Certificatele de import şi de plăţi nu se vor mai emite de birourile vamale, ci de către Direcţia Reglementării Comerţului Exterior.

Emiterea certificatelor se va face numai în baza intrărilor efective de devize, comunicate de Banca Naţională a României.

Birourile vamale vor continua să înainteze, zilnic, atât Băncei Naţionale a României cât şi direcţiunei Reglementării Comerţului Exterior, borderouri zilnice cuprinzând exporturile individuale efectuate.

Repartizarea şi eliberarea certificatelor de import, provenite din exportul produselor de categoria I-a (petrol, cereale, lemn) se va face tot de către Direcţiunea Reglementării Comerţului Exterior, după normele cari se vor stabili.

Certificatele de import provenite din exportul produselor de categoria I-a (altele decât cele dela articolul precedent) se vor elibera de Direcţia Reglementării Comerţului Exterior, după indicaţiile exportatorilor.

Certificatele de plăţi externe se vor elibera deasemenea de Direcţia Reglementării Comerţului Exterior la indicaţia exportatorilor, însă nu vor putea fi utilizate pentru plata de arierate, decât cu aprobarea Băncii Naţionale a României, pentru ca ele să servească exclusiv scopului creării lor, adică lichidărilor reale de arierate.

Aplicarea dispoziţiunilor prezentei deciziuni se va face pe data intrării în vigoare a decretului lege pentru reglementarea comerţului extrior, adică cu începere dela 1 Noembrie 1934.

Cercetarea reclamaţiilor făcute de importatori

Orice importator nemulţumit se va adresa în scris Biroului de reclamaţiuni din Direcţia Reglementării comerţului exterior, reclamaţiunile urmând a fi cercetate şi soluţionate de această Direcţiune.

Cei nemulţumiţi cu rezolvarea administrativă dată, pot face apel în scris la Comisia specială.

Această Comisiune va funcţiona pe lângă Direcţia Reglementării comerţului exterior cu începere dela prezenta deciziune, şi va fi formată din: doi comercianţi şi doi industriaşi, numiţi de ministrul industriei şi comerţului şi un membru al Comisiei superioare pentru supravegherea şi îndrumarea comerţului exterior, care prezidează comisiunea şi are drept de „veto".

Comisiunea va putea lucra şi cu trei membri şi anume: un comerciant, un industriaş şi membrul delegat al Comisiunei superioare pentru supravegherea şi îndrumarea comerţului exterior, ca preşedinte.

Cazurile în care s'a făcut uz de dreptul de „veto", vor fi deferite comisiunei superioare pentru supravegherea şi îndrumarea comerţului exterior spre dfinitivă soluţionare.

Controlul aplicării regimului de import şi export

Se înfiinţează un Serviciu special de inspecţie şi control, care va funcţiona pe lângă ministerul industriei şi comerţului.

Acest serviciu va fi organizat şi condus de un inspector special de finanţe, care va avea în subordine pe toţi inspectorii comerciali şi industriali, oridecâteori va avea nevoe.

Atribuţiunile acestui serviciu special vor fi: supravegherea, verificarea şi urmărirea tuturor operaţiunilor de import şi export precum şi actelor sau documentelor în legătură cu aceste operaţiuni, privind aplicarea regimului în vigoare al reglementării comerţului exterior.

Se însărcinează d. inspector special de finanţe Gh. Cristea, cu conducerea Serviciului special de inspecţie şi control.

Noui birouri înfiinţate

Se înfiinţează la Direcţiunea Reglementării comerţului exterior, următoarele trei birouri:

a) Biroul informaţiunilor,

b) Biroul reclamaţiunilor şi

c) Biroul presei.

Eliberarea certificatelor de import pentru mărfurile exportate în Cehoslovacia, Austria şi Ungaria

Ministerul de industrie şi comerţ, pe lângă deciziunile de mai sus, a luat o serie de dispoziţii care privesc special eliberarea certifcatelor de import pentru mărfurile exportului în Cehoslovacia, Austria şi Ungaria.

Pentru Cehoslovacia:

La 1 Ianuarie 1935 intră în vigoare convenţia de comerţ încheiată între România şi Republica Cehoslovacă. In conformitate cu prevederile acestei convenţii, s'au dat dispoziţii autorităţilor respective ca pentru mărfurile exportate în Cehoslovacia se vor emite cu începere dela 1 Ianuarie 1935, certificate de import. Prin urmare, exportatorii de petrol, cereale şi lemn sunt anunţaţi că îşi pot valorifica dela această dată încoace certificatele de import şi plăţi externe de categoria I-a, iar exportatorii de mărfuri cari nu intră în categoria I-a vor primi certificatele de import şi certificatele de plăţi de categoria II-a.

Pentru Austria şi Ungaria:

Până la încheierea noilor acorduri cu Austria şi Ungaria, regimul actualmente în vigoare va continua. Pentru exporturile efectuate în aceste ţări nu se vor emite, în conformitate cu Jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 2145 din 23 Octombrie 1934, certificate de import sau de plăţi externe. Ca şi în trecut, sumele rezultate din operaţiunile de export, vor fi vărsate în clearing privat.

Viesta sportivă

Reprezentativa României nu va mai putea părăsi ţara?

După matchul de tristă ruşine Jugoslavia—România — în care reprezentativa noastră s'a comportat lamentabil — în afară de membrii Consiliului federaţiei de football, s'au sesizat şi unii dintre membrii guvernului.

Şi anume, au luat hotărîrea de a cerceta condiţiile în care, în mod oficial, **colorile României au fost înjosite, pentru a se aplica pedepse drastice.**

Balcaniada va avea un epilog foarte interesant. Cel puţin aşa se prevede.

Nu ştim încă ce fel de pedepse „drastice" li se vor aplica acelor nătărăi intitulaţi pompos: oficiali, **cari — după interminabilele tergiversări cu alcătuirea echipei reprezentative** româneşti — **au pornit cu o adunătură de toate naţionalităţile, vorbind pe toate limbile, să ne reprezinte colorile şi ţara, sfârşind prin a ne face de cea mai autentică batjocură peste hotare.**

In orice caz, hotărîrea — cu toate că e tardivă — e bine venită.

E tardivă, pentrucă d. Eugen Titeanu, subsecretarul de stat dela interne, cel care s'a decis să ancheteze această chestiune, putea s'o facă dela început, adică să se ocupe de echipa naţională înainte de a părăsi ţara. Şi era îndrituit s'o facă, deoarece experienţele din trecut — deplasările reprezentativei, lăsate pe seama oficialilor **dela federaţie, ne-au adus tot atâtea eşecuri — erau destul de elocvente.**

E bine venită, deoarece sperăm că pe viitor cei ce vor fi însărcinaţi cu o astfel de misiune vor şti să se pătrundă de importanţa ei şi ne vor scuti de astfel de performanţe.

Până atunci, însă, am rămas cu o ruşine pe care nici o anchetă n'o s'o poată şterge. Şi ori pe cine ar pedepsi, ori cât l-ar scoate pe maiorul Ţane Săvulescu ţap ispăşitor, gata de jupuire, şi chiar să se interzică — după cum e proectat — eşirea reprezentativei româneşti din ţară, efectele desinteresării celor cari au pornit cu caravane la Atena, nu vor putea fi şterse.

Să se ştie odată mai mult: Cupa balcanică a fost pierdută de nişte imbecili.

Off-side

Mare incendiu la Botoşani

BOTOŞANI, 7 (SIR). — **Eri după amiazi un puternic incendiu a distrus o bună parte din Strada Lascăr Catargiu, situată în cartierul halelor.**

Numeroase familii au rămas pe drumuri, în mijlocul gerului.

Focul a isbucnit în casa pictorului Galin, de unde, apoi, s'a propagat repede cuprinzând în scurtă vreme alte numeroase clădiri.

In populaţie domneşte o mare panică şi consternare întrucât incendiul nu a putut fi stins.

S'a alcătuit un comitet de doamne pentru ajutorarea şi adăpostirea celor rămaşi pe drumuri.

Strada Lascăr Catargiu are un destin dureros: vara şi toamna cade pradă inundaţiilor; iar, în timpul iernei, este parţial distrusă de incendii.

Pagubele sunt foarte mari, însă, deocamdată, ele nu pot fi evaluate.

Se lucrează activ la stingerea focului.

Un recent discurs al d-lui Goebbels despre Sarre

BERLIN, 6 (RADOR). — D. Gobbels, ministrul propagandei, a deschis azi expoziţia din Berlin a teritorului Sarre printr'un discurs, în care şi a exprimat convingerea că Sarre va reveni prin votul cetăţenilor la Germania.

Va fi un prilej fericit — a mai spus d. Gobbels — pentruca ura şi războaiele să dispară pentru totdeauna dintre Franţa şi Germania.

Căci după revenirea teritorului Sarre la Germania nu va mai exista nici o divergenţă de ordin teritorial între cele două ţări; iar, plebiscitul dela 13 Ianuarie va putea fi, în loc de mărul discordiei, o punte pe care cele două popoare se vor întâlni pentru a-şi da mâna cu mândrie şi respect reciproc.

Pentru ca înţelegerea lor să fie durabilă, trebue însă — a încheiat d. Goebbels — ca amândouă să stea faţă în faţă cu drepturi egale la viaţa şi omoarea naţională şi să se respecte reciproc.

Informaţiuni

Mareşalul Curţii Regale comunică:

In ziua de 24 Ianuarie a. c., ora 21 va avea loc la Palatul Regal reuniunea membrilor Ordinului Ferdinand I.

Domnii membri sunt rugaţi a trimite la Mareşalatul Curţii adresa exactă spre a li se putea trimite cuvenita invitaţiune.

In legătură cu hotărîrea guvernului de a se prohibi la export orzul şi ovăzul, ministerul industriei şi comerţului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că, pentru orice informaţiuni cu privire la cantităţile de orz şi ovăz depozitate în vederea exportului, să se adreseze d-lui Emil Ionescu, subdirectorul comerţului exterior.

D. inspector general Eugeniu Buchman a fost numit în demnitatea de director al secretariatului particular al regelui.

Cinematografe

CENTRAL

Programul de azi:

Premieră!

Onoapte de nebunie

Irene Zilahy

Reprezentaţiile la orele 5, 7.15 şi 9.15 seara

Preţuri normale.

SELECT
(Crucea Roşie)

Programul de azi!

Tarzan cel fără frică

Buster Crabbe

Reprezentaţiile la orele 5, 7.15 şi 9.15 seara

Taxele de intrare: Lei 8, 10, 15 şi 20, inclusiv timbrul aviaţiei.

CORSO

Programul de azi!

La orele 5, 7¼, şi 9¼

După renumitul roman al lui **Molnar Ferenc**

Ştrengarii

URANIA

Programul de azi:

Premieră!

la orele 5, 7¼ şi 9¼.

Păstrează-ţi bărbatul

Jean Harlow
Clark Gable

ELISABETA
(Crucea Roşie)

Programul de azi!

Premieră!

Cavalerii străzilor

cu

James Dunn
Boots Mallory

Inceptul la 5, 7¼ şi 9¼.
Inceputul în sărbători la ora: 3, 5, 7¼ şi 9¼.
Preţurile: 18, 16 şi 11 lei inclusiv toate taxele. Matineu lei 8.

De ce nu se face anchetă la abatorul municipiului Arad?

Doctorul Al. Kiss este sau nu cetăţean român?

Intr'o serie de reportagii, publicate în „Ecoul", am arătat care-i situaţia la abatorul municipiului Arad, încăput pe mâna doctorului Al. Kiss.

De ce nu S'a sesizat Comisia Interimară?

In urma expunerii noastre, în care am arătat că sunt atâtea svonuri de natură a compromite instituţia şi cari circulă cu insistenţă în oraş, am cerut Comisiei interimare a se sesiza şi a ordona o severă anchetă. Nu pricepem care-i motivul că până 'n prezent nu s'a luat nici o măsură. Şi cu atât mai mare-i nedumerirea noastră, cu cât aflăm noui şi noui isprăvi de ale dr-ului Kiss care, după cum am arătat, nu şi-a aranjat definitiv nici până acum chestiunea cu cetăţenia.

In legătură cu afacerile cu taxele suplimentare cari — am arătat — îi aduc dr-ului Kiss un venit de peste 12 mii lei lunar, aflăm că — pentru a se pune sub protecţia legilor — a cerut ministerului modificarea regulamentului în sensul ca sumele rezultate de pe urma supra-taxelor percepute la tăierea animalelor în „orele suplimentare" **să nu se mai împartă între toţi cei cari au lucrat în aceste ore suplimentare"**, ci numai între directorul abatorului şi unul dintre medicii veterinari secundari.

Un funcţionar favorizat

Noi am arătat că doctorul Kiss înţelege a-şi reţine 60 la sută din aceaste sume, iar restul de 40 la sută îi revine medicului secundar. In primul loc trebue să declarăm că procedeul acesta e ilegal, pentrucă doctorul Kiss este funcţionar al Statului şi e, prin urmare, obligat a lucra cel puţin 6 ore pe zi, fără dreptul de-a percepe vre-o taxă suplimentară. Or, doctorul Kiss nu respectă această obligaţie, de 'ndata ce limitează timpul pentru tăierea animalelor la 4 ore zilnic (8-12) şi în unele cazuri numai la 3 ore. Iar, de 'ndată ce s'a văzut nevoit a cere autorizaţie specială ministeruiui, reese că, înainte de-a avea această autorizaţie, doctorul Kiss încasa cele 60 procente din suprataxele percepute, în mod ilegal; o parte din ele revenind — conform regulamentului abatorului — întregului personal care lucra în „orele suplimentare".

Şi-apoi, încă ceva: dacă doctorul Kiss a catadixit să ceară ministerului o reformare a regulamentului abatorului — regulament a cărui text a fost comis chiar de d-sa — dece n'a cerut această reformare în favorul măcelarilor? De ce n'a cerut desfiinţarea suprataxelor? Îi era frică poate să nu se eftinească întrucâtva carnea?

Avid de bani nemunciţi, doctorul A. Kiss n'a căutat decât să se pricopsească dene urma toleranţei autorităţilor româneşti.

Incă odată: să vie ancheta!

Doctorul Al. Kiss conduce, de ani de zile, abatorul municipiului Arad, fără însă a-şi fi clarificat situaţia de cetăţean român. Calitatea aceasta îi este contestată în faţa tribunalului. Şi tot în faţa justiţiei a fost chemat pentru a da seama de faptul că — în urmă cu vreo doi ani — a jurat falş, pentru a veni în ajutorul unei precupeţe unguroaice amendată de serviciul veterinar al municipiului. Şi acest proces e în curs de judecată, dar de el ne vom ocupa mâine.

Până atunci, cerem comisiei interimare să dispună o anchetă severă la abatorul municipiului.

R.

Ideile esenţiale ale Ungariei

Budapesta. — Agenţia telegrafică ungară transmite, în legătură cu actuala vizită a d-lui Laval la Roma, o serie de informaţiuni obţinute „dela o personalitate competentă".

„Acum la Roma, cum a fost şi la Geneva, se pare că se caută o formulă de apropiere între concepţiuni diferite, adică între punctul de vedere francez, care ţine cu orice preţ la menţinerea actualei stări de lucruri şi punctul de vedere italian, în care se observă de câtva timp o evoluţie. Se caută o soluţie de împăcare, care să poată fi acceptată şi de amicii celor două părţi.

„Formula în direcţia căreia s'ar căuta o soluţie, în legătură cu chestiunea austriacă, ar fi, după informaţiile ce avem până acum, într'o obligaţie, luată de statele interesate, de a nu se amesteca unul în chestiunile interne ale altuia şi de a se abţine dela o propagandă care s'ar îndrepta către distrugerea ordinei interne a statelor, prin mijloace violente.

„Ungaria, ale cărei scopuri politice au fost totdeauna de natură paşnică şi care niciodată n'a tins către distrugerea prin violenţă a ordinei de lucruri în alt stat, n'are niciun motiv să privească cu nelinişte negocierile dela Roma. Aşa cum s'a întâmplat şi în unele împrejurări din trecut, Ungaria se aşteaptă ca în unele părţi din presa internaţională, acordurile ce se vor încheia la Roma să fie prezentate ca un succes al Franţei şi al Micei Inţelegeri. Dar astfel de afirmaţiuni nu vor deconcerta guvernul şi opinia publică din Ungaria. Statul ungar va saluta posibilitatea unei apropieri între Italia şi Franţa, cu credinţa sigură că acele negocieri nu vor influenţa ideile esenţiale de până acum ale Ungariei".

În preajma zilei de 13 Ianuarie...

BERLIN, 6 (RADOR). — Prima manifestaţie de propagandă în vederea plebiscitului din Sarre a avut loc aci la palatul sporturilor din Berlin.

Ministrul Rudolf Hess, aghiotantul principal al lui Hitler, a rostit un discurs prin care şi-a exprimat recunoştinţa faţă de guvernul francez actual care a ştiut să înlăture toate motivele cari ar fi putut avea influenţă defavorabilă asupra relaţiilor franco-germane.

Comemorarea a 25 ani, dela înfiinţarea spitalului de copii „Principele Mircea" din Arad

In ziua de 6 Ianuarie s'au împlinit 25 ani, dela înfiinţarea spitalului de copii din localitate.

Despre importanţa acestui aşezământ social e inutil să mai stăruim, fiindcă spitalul e de-o utilitate socială cunoscută.

Implinindu-se un pătrar de veac, de când s'a fondat acest spital, în care s'au ocrotit în decursul timpului 60 mii copii, conducătorii au crezut de datoria lor, să sărbătorească evenimentul.

Serbarea s'a început în sala de festivităţi a primăriei şi s'a terminat printr'un frumos festival artistic dat de copiii dela spital, la teatrul comunal.

Comemorarea fondării spitalului

La ora 12 a, m., sala de festivităţi a primăriei era arhi plină. Comemorarea s'a desfăşurat sub preşedinţia d-lui dr. Ursu primarul municipiului, în prezenţa P. S. S. dr. Grigorie Gh. Comşa, episcopul Aradului. Primul care ia cuvântul, este d. dr. Ursu. D sa deschide adunarea şi aduce elogii tuturor binevoitorilor, cari au ajutat spitalul. Deasemenea declară că primăria acordă un sprijin nelimitat aşezământului.

D. dr. Bejan exprimă sentimentele domnului prefect al judeţului care se ataşează din tot sufletul la jubileul spitalului, care a fost acoperământul atâtor suflete tinere.

D. dr. Moldovan, aduce mulţumirile d lui ministru al sănătăţii publice.

Istoricul şi evoluţia spitalului

După cuvântările amintite, ia cuvântul d. dr. C. Radu, actualul conducător al spitalului.

D-sa începe prin rezumarea istoricului spitalului.

Baza spitalului s'a pus, încă pe vremea monarhiei Austro-Ungare. Baronul Andrenyi donând în acest scop 20.000 coroane, din care sumă s'a edificat prima parte a spitalului din piaţa Şaguna.

Primăria a donat şi ea un teren pe Str. Crişan. Un rol important în viaţa spitalului a avut şi are „Crucea Roşie". Mai departe arată că la 1909 s'a elaborat planul, iar la 1910 edificiul a fost gata.

Noile amenajeri s'au efectuat după modelul spitalului de copii din Viena.

In 1919 s'au făcut complectările necesare.

In 1920, sub inalta invoire a M. S. Reginei Maria, spitalul a luat numele de *„Spitalul de copii Principele Mircea"*, contopindu-se toate fondurile lui, într'unul singur.

La început spitalul a funcţionat cu două secţii, una de tratament şi alta de consultaţiuni. La prima s'au îngrijit 23.600 copii, iar la secţia a doua 36.000 copii au fost consultaţi gratuit.

In 1930, un dar pentru helioterapie, făcut de d-na Cicio Pop a complectat cu raze electrice necesităţile moderne al spitalului.

Chestiunea bugetară a spitalului a fost întreţinută după cum urmează:

Intre anii 1910—1923 toate cheltuelile au fost susţinute de primărie şi judeţ. Dela 1923—1930, cheltuelile au fost susţinute de Ministerul sănătăţii şi ocrotirilor sociale care a ocrotit spitalul. La 1930, spitalul a fost din nou predat primăriei, care, de atunci şi până azi, a depus sacrificii enorme pentru înzestrarea şi susţinerea lui.

Cât priveşte personalul şi conducătorii spitalului să specificăm următoarele:

Dela 1910—1913 directorul spitalului a fost dr. Pavel Visky, dela 1913—1919 dr. Pozsgay I., dela 1919—1922 dr. Robescu, dela 1922—1925 dr. V. Protopopescu, dela 1925—1926 dr. Cătineanu, iar dela 1926 până în prezent, spitalul e condus de d. dr. C. Radu.

Toţi conducătorii au căutat şi au nizuit spre perfecţionarea aşezământului.

Secţia de contagioşi, care în 1924 era numai pe jumătate clădită, s'a complectat.

Iar în anii 1927—28 şi 29 s'au putut procura toate aparatele de terapie.

In anul 1930 secţia de internare s'a amenajat cu noui boxe, odăi de aşteptare etc.

Iar în 1932 s'au ridicat două mari terase, în aer liber, pentru tuberculoşi. Aci subliniem constatările d-lui dr. Radu.

In cea mai mare parte copiii bolnavi ce vin la spital suflr de tuberculoză osoasă sau pulmonară, cari necesită, aplicarea tratamentului helioterapeutic.

D. dr. Radu închee cuvântarea prin relevarea donaţiei făcută spitalului de dr. A. Cândea care a donat aparatul Röngten, şi 300 m. pătraţi teren.

Aminteşte deasemenea greul anilor 1933 şi 1934, în cari bugetul spitalului a suferit mici degrevări.

Insistă asupra faptului că în anul trecut, cu tot impasul financiar, primăria a cheltuit o sumă importantă cu încălzirea centrală a spitalului, care înainte era complect defectuoasă.

Ultimul cuvânt e pentru preocupările de viitor. Le schiţează în următoarele puncte esenţiale:

1. *Construirea unui local pentru sugaci,* care ar fi un bun social pentru ţară, încurajându-se natalitatea.

2. *Creearea de noui localuri pentru boli contagioase,* căci sunt o mulţime de felurite boli, cari nu permit să se interneze în aceiaş cameră bolnavi contagioşi, şi mai ales, necesită internarea lor după vârste.

3. Fiind aşa de mulţi bolnavi tuberculoşi, *e necesară o nouă terasă.*

4. *Serviciul chirurgical* trebue îmbunătăţit.

5. *Canalul Mureşului trebue să dispară,* căci trece prin faţa spitalului şi cum el duce murdăria pe o apă lentă pe lângă spital, numai atmosferă higienică nu prezintă.

Şi, în fine, personalul spitalului trebue mărit.

Ion Blaga

Festivalul dela teatrul orăşenesc

La orele 8 şi jumătate, în prezenţa unui numeros şi select public, începe desfăşurarea festivalului artistic, conform programului anunţat de noi zilele trecute.

Primul punct din program este „Cuvântul de comemorare" rostit de d. dr. C. Radu directorul spitalului. Domnia sa în puţine dar frumoase cuvinte, relevează gestul mai mult decât nobil, al celor cari înţelegând necesitatea înfiinţărei acestui spital, şi-au dat obolul lor neprecupeţit. Mulţumeşte şi celor cari au ajutat şi mai ajută şi azi această instituţiune, rugându-i ca să-i rămână şi pe mai departe sprijinitori — şi materialicește şi moralicește spre a-şi putea îndeplini cu prisosinţă misiunea pentru care a luat fiinţă acum 25 de ani.

O adevărată revelaţie pentru publicul participant a fost desfăşurarea celorlalte puncte din program.

A plăcut îndeosebi **Sindig:** „Fum de primăvară", vals executat la pian cu o adevărată măestrie de o micuţă — al cărei nume ne scapă — care a smuls nenumărate aplauze de simpatie.

A plăcut foarte mult şi „Căzăceasca" dans, în executarea căruia s'au achitat în mod onorabil elevele liceului „Ghiba Birta".

Panorama ' „Pentru copil' compoziţia şi coreografia şcoalei dr. Ungar Eghy Ghyssa, a stârnit admiraţia întregei săli.

Punctul culminant însă al programului a fost „Societatea Puşculiţa", piesă într'un act, jucată cu o neobişnuită vervă de către elevele şcoalei de fete No. 2, sub direcţia d-şoarei L. Cornea. Fetiţele au făcut o adevărată creaţie din rolurile lor, dovedind de pe acuma talente, ce au întrecut cu mult aşteptările participanţilor cari le-au răsplătit din belşug cu aplauze îndelung repetite.

In general, toate punctele au fost executate cât nu se putea mai bine, copilaşii putând mulţumi chiar şi cele mai exagerate pretenţiuni.

Se cuvine să aducem aci laude celor cari s'au obosit cu instruirea micuţilor artişti şi îndeosebi, să felicităm pe d-şoara Margareta Medveczky, pentru măiastra dirijare a orchestrei conservatorului.

F. T.

Căutăm corespondenţi harnici la Sighet, Satu-Mare, Baia-Mare, Carei, Valea lui Mihai, Marghita, Beliu, Tinca, Salonta, Ceica, Beiuş, Vaşcău, Hălmagi, Şimand, Clişineu-Criş, Sântana, Grăniceri, Ineu, Buteni, Pâncota, Şiria, Lipova, Curtici, Semlac, Şeitin, Nădlac, Teiuş, Alba-Iulia, Simeria, Hunedoara, Deva, Haţeg, Petroşeni, Brad, Jimbolia, Comloşul Bănăţean, Sânicolaul Mare, Oraviţa, Bocşa Montană, Reşiţa, Lugoj, Caransebeş, Orşova şi T. Severin.

Ofertele, însoţite de câte o corespondenţă de probă vor fi adresate la Arad, secretariatul nostru de redacţie.

Folosiţi bateriile „Galvani"

Vlăsia dela Comunitatea de avere

Alegerea dela 11 Decembrie e viciată şi ilegală

Listelele de alegători au fost încheiate în Ianuarie anul trecut. — In Martie d. Zgăverdia a măsluit aceste liste

— D. Zgaverdia nu primeşte leafă — dar înghite diurne cu nemiluita —

V.

(Dela corespondentul nostru)

Caransebeş, 6 Ian.

In reportajul nostru trecut ne-am ocupat de manoperile cabotineşti de care s'a servit d. Corneanu pentru a-l alege în funcţia de preşedinte a Comunităţii de avere pe d. Zgaverdia, cu care e interesat în diverse transacţii necurate, cari se soldează în detrimentul instituţiei.

Azi vom arăta că alegerea d-lui Zgaverdia poate fi anulată, având la bază măsluirea listelor electorale.

Un plus de 24 alegători

Art. 16 din statutele Comunităţii prevede că cei ce sunt omişi din listele electorale pot face contestaţie în timp de 15 zile dela afişare.

Intocmirea listelor electorale ale Comunităţii a avut loc în Ianuarie 1934. La 14 Ianuarie anul trecut, d. ing. Andrei, şeful ocolului silvic grăniceresc din Caransebeş, a făcut forma definitivă de încheere a listelor, le-a sigilat şi le-a depus.

D. Zgaverdia, care se voia cu orice preţ preşedinte ales al Comunităţii, s'a gândit că n'ar strica dacă ar mai adăuga ceva alegători prin liste. Zis şi făcut. In Martie anul trecut — deci după ce au trecut de mai multe ori câte 15 zile — el s'a pus să „revizuiască" singur listele. Nerusinat cum îl ştim, d. Zgaverdia a adăugat în liste un număr de 24 de alegători.

Au aceştia calitatea de a fi alegători la Comunitate, nu au această calitate, cine ştie, dacă introducerea lor în liste s'a făcut pe această cale cu totul neobişnuită şi potrivnică statutelor. Un lucru e sigur: cei 24 de alegători introduşi în liste pe cale de măsluire, nu putea fi decât oameni de ai d-lui Zgăvârdia. Pentrucă altfel nu-i introducea el în liste...

Juridiceşte, manopera aceasta se numeşte **fals în acte publice.** Din cauza ei, alegerile dela 11 Decembrie 1934 sunt viciate şi pot fi anulate.

Dacă e adevărat că prin ancheta ce o face actualmente d. Victor Curuţiu, prefect şi comisar al guvernului pe lângă Comunitate, se urmăreşte întronarea legalităţii şi a unei gospodării cinstite în averea grănicerească, atunci comisarul guvernului, care are posibilitatea să scormonească aceste lucruri, e dator să ceară disolvarea actualului consiliu, ales prin măsluire şi prin teroare. (D. Corneanu **a ameninţat pe d.** prim-pretor Stoichescu din Teregova şi pe notarul Corici, din aceiaş localitate, că îi va destitui în timp de trei zile, dacă nu-l susţin în alegeri pe d. Zgaverdia. Ameninţarea aceasta e cunoscută tuturor grănicerilor).

D. Zgaverdia nu primeşte salar?

D. Zgaverdia, care s'a ales cum s'a ales, a apucat să promită oă nu-şi va încasa salarul de 15.000 lei lunar dacă va ajunge în fruntea Comunităţii.

Să vedem cum se ţine d-sa de promisiunea aceasta.

E adevărat, d-sa nu-şi ridică salarul. A înfiinţat în schimb un aşa zis fond Zgaverdia, în care la intrate se varsă suma de 15.000 lei ce i se cuvine drept salar, iar la ieşite figurează diverse sume, sumuleţe şi sumişoare cari ochivalează cu acest salar, ba, poate, chiar îl depăşesc...

Inchipuiţi-vă că din fondul Zgăvârdia se plăteşte croitorul d-lui preşedinte, pomul de Crăciun, se dau ajutoare lui X şi lui Y (susţinătorii d-lui preşedinte în presă sau aiurea), ori se dă bursă câte unui elev de şcoală — care se întâmplă să fie o rudenie a d-lui preşedinte.

Nu-şi încasează deci salarul, dar banii ce i se cuvin tot îi cheltueşte pentru trebuinţe cu totul personale. Nu-i constitue cadou Comunităţii, aşa cum s'ar înţelege o renunţare la salar, sinceră şi totală.

D. Zgaverdia este un personaj caragialesc foarte bine reuşit. Se aşteaptă doar omul de talent care să-l imortalizeze.

Pauşal, diurne, etc.

Dacă d. Zgaverdia are şi nu are salar cu sistemul descris mai sus, apoi d-sa s'a îngrijit să mulgă Comunitatea şi pe alte căi în folosul d-sale.

D. Zgaverdia are odată — pe lângă salarul pe care-l are şi nu-l are — un pauşal lunar de 3000 lei.

Separat de aceasta, d-sa pune Comunitatea să-i plătească la diurne de spetreşte. Să vedem diurnele d-lui preşedinte:

La 5 Martie 1934 o diurnă de 8000 lei. La 3 Mai 8000 lei. La 16 Mai 4000 lei. La 12 Sept. 8500 lei. La 26 Nov. 3200 lei. La 22 Decembrie 3000 lei.

Desigur că mai sunt şi alte asemenea poziţii, pe ici pe colea, dar cine le poate dibui pe toate? Cele de mai sus ne dau în orice caz o idee despre economiile pe cari înţelege să le facă d. Zgaverdia pentru salvarea dela faliment a instituţiei. D-sa premerge cu exemplu — şi dacă l-ar imita toţi grănicerii, Comunitatea ar fi scoasă în vânzare cu un ceas mai de vreme.

Probabil că asta urmăreste şi regimul Corneanu-Zgaverdia-Bornuz.

C. S

Pe urmele banditului Coroiu

Au fost arestaţi: sora lui Coroiu şi un jandarm. — bănuiţi că ştiu unde se ascunde banditul

BOTOŞANI, 6 (SIR). — **Legiunea de jandarmi cu ajutorul poliţiei a arestat pe Aneta Coroiu, sora banditului, despre care se crede că ştie unde se află ascuns fratele ei.**

Impreună cu ea a fost arestat şi jandarmul care dupăce a arestat-o în loc s'o conducă la sediul legiunii a dus-o la un han, unde, nu se ştie dacă a avut sau nu întrevederi cu vreo persoană interesată în urmărirea lui Coroiu.

Ancheta continuă.

Incă un cinism al d-lui Eckhardt

Ci-că „ancheta ungurească" privitoare la odioasele atentate săvârşite la Marsilia, ar fi „terminată" şi... „ea poate fi depusă la Geneva" — declară faimosul domn Eckhardt

Nici nu era nevoe să ne-o mai spună...

Rezultatul „anchetei" îl avea d. Eckhardt în buzunar încă din vremea discuţiunilor dela Geneva, când au fost precizaţi cu dovezi palpabile, cari au fost şi sânt autorii principali, morali şi materiali, ai abominabilelor atentate.

Am vrea însă să ştim dacă în curajul mare al d-lui Eckhardt a ţinut să fixeze în actele „anchetei" şi rolul pe care l-au avut instructorii ofiţeri unguri — dela Janka Puszta, unde s'au exersat teroriştii croaţi să devină buni ţintaşi.

Acesta într'adevăr ar fi un mare curaj...

Iarna s'a înăsprit la Basarabia

BUCUREŞTI, 7 (SIR). — *Eri şi azi dimineaţă s'au înregistrat la Bucureşti până la 12 grade sub zero. Temperatura cea mai scăzută însă, a fost în Basarabia, unde — la Chişinău şi Soroca, — au fost 28 grade minus. In Dobrogea viscoleşte puternic. Numeroase fire telegrafice şi telefonice au fost rupte. Haite de lupi au apărut în mai multe sate. Pe mare furtună şi viscolul îngreuiază circulaţia vapoarelor.*

Cum s'a serbat Boboteaza la Bucureşti

BUCUREŞTI, 7 (SIR). — **Eri dimineaţa s'a celebrat în Capitală Boboteaza cu fastul obişnuit.**

La slujba religioasă dela biserica Zlătari au asistat Suveranul, membrii guvernului şi ceilalţi înalţi demnitari.

Dela biserică M. S. Regele Carol II a mers pe jos în fruntea procesiunii până pe malul Dâmboviţei, unde Sanctitatea Sa Patriarhul Miron a înmânat Suveranului Sf-ta cruce pe care Majestatea Sa a aruncat-o potrivit tradiţiei în apă.

Crucea a fost scoasă din apă de Iordan Lungu care acum a scos crucea pentru a 28-a oară.

Cortegiul s'a înapoiat în faţa bisericii Zlătari, unde M. S. Regele a primit în urma defilarea trupelor.

Serbarea s'a terminat la orele 12, când Suveranul s'a înapoiat la Palatul Regal.

Regele s'a reintors la Sinaia

BUCUREŞTI, 7 (SIR). — **Aseară la orele 20,20 M. S. Regele Carol II s'a înapoiat la Sinaia.**

Conform noului protocol, pe peronul gării Cotroceni, la plecarea Suveranului n'au asistat decât d-nii prim-ministru Tătărescu, general Angelescu, ministrul Armatei; Franasovici, ministrul comunicaţiilor şi Eugen Titeanu, subsecretar de stat la interne.

In cursul după ameziei de eri Suveranul a asistat la serbările pomului de Crăciun la regimentul 6 de gardă Mihai Viteazu şi la regimentul 4 Roşiori, unde a fost de faţă şi M. Sa Regina Maria.

Guvernul d-lui Gömbös şi întreaga clasă conducătoare la o mare răspântie

(Urmare din pag. I-a).

O preconizare a formei în care se va manifesta curentul reformist, în viaţa reală şi unde se va opri, — e prematură încă. Este însă, semnificativ că atât guvernul, cât şi presa reacţionară şi revizonistă, în frunte cu faimosul „Pesti Hirlap", nu mai pot trece sub tăcere dezideratele revoluţionare şi sunt constrânse să le discute cu largă publicitate.

Studenţi şoferi, cioclii, măturători de stradă şi salahori

Studenţimea ungară se sbate într'o situaţie tragică.

Regimul magnaţilor a menajat-o atâta timp cât i-a urmat orbeşte poruncile, dar o neglijează ba chiar o persecută astăzi când ea îşi permite luxul de a cugeta şi acţiona în mod autonom.

Spre a demonstra mizeria în care se află tineretul ungar şi în care s'a zămislit ideea reformelor, reproducem următorul pasaj din articolul publicat de d. Ervin Szerelemhegyi în „Pesti Hirlap" din 25 Decembrie 1934:

...„Majoritatea studenţilor unguri sunt lipsiţi de strictul necesar şi nevoiţi să-şi câştige existenţa prin cele mai variate ocupaţiuni. Studenţii şoferi, conducători de tramvae, maşinişti şi tipografi constituiesc o clasă nobilitară în lumea studenţească, dar sunt destui cari sunt fericiţi dacă obţin un post de paznic, calfă de mecanic, controlor de bilete, crupier în vreun tripou sau simplu muncitor de fabrică.

Studenţii aşteaptă nerăbdători sosirea iernei pentru ca să fie angajaţi ca măturători de stradă în schimbul unei remuneraţii de 3—4 pengăi pe zi. Multi dintre ei se fac cioclii, încasatori, sufleri sau statişti. Imensa lor majoritate însă, şi-a scos carnetul şi-şi câştigă existenţa muncind ca simpli salahori. Aceştia de obicei lucrează noaptea pentru ca să poată masca sursa lor de existenţă.

Studenţii unguri pierd mult, enorm prin această exasperată luptă dusă pentru existenţa lor, care le absoarbe ultima picătură de energie. Cei cari primesc o jumătate bursă, — foarte puţini la număr, — iau dejunul numai odată la 2 zile. Iar cei mai mulţi dintre ei, cari nu primesc nici o bursă, îşi închiriază numai un pat, pe la periferie. Neavând bani pentru manuale le extrem de costisitoare, ei se prepară din notiţele întocmite de asistenţi, cuprinzând numai întrebările absolut necesare pe cari profesorii au obiceiul de a le pune la examen. Astfel „ştiinţa lor" abia rezistă câteva zile după examen, este atât de redusă, încât diplomele ce li se dă nu poate fi considerată o pregătire serioasă. Rezultatul este pleiada acelor diplomaţi nepregătiţi dela cari oratorii aşteaptă la cucerirea teritoriilor pierdute..."

Evenimentele se precipită

Iată motivul pentru care studenţimea ungară găseşte că regimul feudal este insuportabil. Această generaţie chinuită de mizerie şi de foame, nu se va mai mulţumi cu măsuri superficiale, ci va cere însăşi lichidarea regimului şi legiferarea tuturor drepturilor cari i se cuvin unui popor civilizat.

D. Gömbös, şi-a dat seama de gravitatea momentului şi, înainte de sărbători, prin surprindere, a fixat la ordinea zilei chestiunea gingaşă... **a reformei electorale.**

Se zice că s'ar fi înţeles chiar cu d. Tiberiu Eckhardt, preşedintele partidului micilor agricultori, — cel mai puternic partid de opoziţie asupra limitelor reformei.

Atâta însă, nu este suficient.

Dacă poporul nu va ratifica compromisul lor, — şi-cert că nu-l va ratifica, — ne putem aştepta la o reacţiune care va mătura definitiv pe magnaţi.

Alexandru Olteanu

Inţelegere deplină...

Consfătuirile dela Roma dintre d-nii Laval şi Mussolini s'au sfârşit printr'o desăvârşită înţelegere asupra tuturor chestiunilor discutate.

„...şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"...

Tipografia Lovrov & Co. Arad